

Öğretmen Adaylarının Yabancı Sözcüklerin Türkçe Karşılıklarını Bilme Düzeyleri

The Knowledge Level Of Meeting The Meanings Of Foreign Words By Prospective Teachers

Serap UZUNER YURT¹

Elif AKTAŞ²

Başvuru Tarihi: 24.08.2015

Yayına Kabul Tarihi: 29.02.2016

Özet: Bu çalışmanın amacı, öğretmen adaylarının özellikle kitle iletişim araçlarında (televizyon, genel ağ, radyo vb.) karşılaştıkları yabancı kökenli sözcüklerin Türkçe karşılıklarını bilme düzeylerini tespit etmektir. Araştırmada geçmişte ya da hâlihazırda var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2014-2015 akademik yılı bahar yarıyılında Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Öğretmenliği, Sınıf Öğretmenliği, Türk Dili ve Edebiyatı pedagojik formasyon programında öğrenimi sürdüren 197 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Veriler, araştırmacılar tarafından oluşturulan 'Yabancı Kelimelerin Türkçe Karşılıklarını Tanıma Formu' aracılığıyla elde edilmiştir. Formda öğretmen adaylarının kitle iletişim araçlarında sıkça karşılaştığı 58 kelime ile bilgisayar ve genel ağ terimi olarak kabul edilen 42 kelime olmak üzere toplam 100 yabancı kökenli sözcük yer almıştır. Verilerin çözümünde SPSS 18.0 programı kullanılmıştır. Öğretmen adaylarının genel olarak yabancı kökenli sözcüklerin Türkçe karşılıklarını bilme düzeylerini tespit etmek için yüzde ve frekans analizinden faydalanılmıştır. Öğretmen adaylarının yabancı kökenli sözcüklerin Türkçe karşılıklarını bilme düzeyinin öğrenim gördükleri bölümler açısından anlamlı bir fark oluşturup oluşturmadığını belirlemek için iki değişkenli kay kare testi yapılmıştır. Araştırmada Türkçenin kullanımı konusunda öğretmen adaylarının yabancı kökenli sözcüklerin Türkçe karşılıklarını tercih etme noktasında yeterli duyarlılığı ve hassasiyeti göstermedikleri sonucuna ulaşılmıştır. Bölümler arasındaki başarı farkına bakıldığında ise ilk sırada Türk dili ve edebiyatı öğretmeni, ikinci sırada sınıf öğretmeni, üçüncü sırada ise Türkçe öğretmeni adaylarının olduğu görülmüştür.

Anahtar kelimeler: *Türkçe, dil bilinci, yabancı sözcük, kitle iletişim araçları, öğretmen adayları.*

Abstract: The purpose of this study is to determinate the adequacy of teachers' knowledge about the foreign words in mass media in Turkish. In the study, past or currently existing screening model aimed to describe a situation as it exists is used. The study group, 2014-2015 academic year, Recep Tayyip Erdogan University spring semester, Faculty of Education, Turkish Language Teaching, Class Teacher Education, the Turkish Language and Literature at the pedagogical training program who continue to study forms 197 prospective teachers. The data is generated by the researchers was obtained through 'Recognition of Foreign Words Turkish Provisions of Form'. Prospective teachers form the 58 words in the media often faced with the computer and adopted as a general term network has a total of 42 words, including 100 foreign words. Writing the Turkish meanings of these words have been asked of prospective teachers. SPSS 18.0 software was used in data solutions. Prospective teacher generally has benefited from the percentage and frequency analysis to determine the level of knowledge of Turkish equivalents of foreign words. Bivariate level for prospective teachers know the Turkish meanings of word of foreign origin to determine whether they present a significant difference in terms of their departments studying chi square tests. . Of prospective teachers in the use of foreign words in Turkish Studies at the point of choosing the corresponding Turkish adequate sensitivity and precision reached the conclusion. Looking at the difference in achievement between sections first in the Turkish Language and Literature teacher, second in class teacher and the third is observed that the Turkish prospective teachers.

Keywords: *Turkish, foreign word, mass media, prospective teachers,*

Giriş

Sözlü ve yazılı iletişimde kullandığımız düşünme ve düşünülene aktarma dizgesi olarak tanımlanan dil, yalnızca düşüncüyü aktaran bir yapı değil, aynı zamanda onu oluşturan, biçimlendiren bir sistemdir. İnsanoğlu dünyayı ana dilinin penceresinden görür, onun kavramlarıyla düşünür ve evreni anlamlandırır (Aksan, 2006: 13, 21).

¹ Yrd. Doç. Dr., Erzincan Üniversitesi Sağlık Hizmetleri MYO., Çocuk Gelişimi Programı, suzuneryurt@gmail.com

² Yrd. Doç. Dr., Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi. Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Bölümü, elifaktas@erdogan.edu.tr

Ana dilini etkili bir şekilde kullanan bireyler çevresiyle sağlıklı ilişkiler kurdukları gibi günlük yaşamlarında da daha başarılı olurlar. Ayrıca yabancı bir dil öğrenmenin yolu ana dilini iyi bilmekten geçer. Eğitim ve öğretim faaliyetlerinin büyük ölçüde dile dayalı olarak yürütüldüğü göz önüne alındığında okul başarısının ana dilini yetkin kullanabilmeye bağlı olduğu da ortaya çıkmaktadır (Calp, 2003: 37). Bunun yanı sıra okuyucu-yazar kimliğine sahip olmak, ana dilini doğru ve kurallarına uygun olarak konuşma ve yazma becerisi kazanmak anlamına gelmektedir (Gündüz, 2005: 22).

Düşüncenin yaratıcısı ve yansıtıcısı olan dil, bir ulusun geçmişten günümüze kadar meydana getirdiği tüm kültürel birikimin ifade aracıdır. Bu yönüyle dil, toplumu meydana getiren bireyleri bir arada tutmayı sağlayan yegâne manevî bağıdır. Bağımsızlığın teminatı olan dilin ferdî ve sosyal işlevlerini yerine getirebilmesi için her ulus, ana dilini etkili bir şekilde öğrenmeli ve öğretmelidir (Sever, 2004: 5). Dil eğitimi yoluyla millî kültürün genç nesillere aktarılması ve ortak bir kültür yoluyla kuşaklar arasındaki bağlılığın sağlanması, millî eğitimin de temel görevleri arasındadır. Okullarda ise bu görevin yerine getirilmesinde en büyük ağırlık ve sorumluluk ana dili derslerine düşmektedir (Demirel, 2002: 21).

Ana dili eğitiminin temel amacı; bireylere doğru ve etkili bir iletişimi gerçekleştirebilecek dilsel becerilerle birlikte yurt ve dünya gerçeklerini ana diliyle kavrama ve değerlendirme yetisi kazandırmak, onların eleştirel ve yaratıcı düşünme becerilerini geliştirmek, sosyalleşme süreçlerine katkıda bulunmak, sözcük dağarcığını zenginleştirmek, onlarda ana dili duyarlılığı ve bilinci geliştirmektir (Sever, 2004: 6). Ayrıca öğretimin bütün aşamaları için ana dili derslerinin temel amacı “öğrencilere Türk dilini sevdirmeye, Türk dilinin kurallarını sezdirip benimsetmeye, onları Türkçeyi bilinçle ve özenle kullanmaya yöneltmeye” şeklinde ifade edilmektedir (Sever, 2004: 7). Türkçe ve Türk Dili ve Edebiyatı derslerine ait öğretim programlarında da (1-4, 5-8, 9-12. sınıflar) “*Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma*” becerisi her yaş düzeyindeki öğrencinin kazanması gereken ortak becerilerdendir (MEB, 2006: 5; MEB, 2005: 3; MEB, 2011: 2). Eğitim büyük ölçüde dil aracılığı ile bilgi, tecrübe ve değerler aktarma süreci olduğundan, kültür-dil-eğitim bağıntısını göz ardı etmemek gerekir. Bilimin evrensel olma niteliğine karşılık sosyal, kültürel ve psikolojik boyutu olan eğitimin millî olma gerekliliği de buradan kaynaklanır (Börekçi, 1997: 23).

Türkçenin son zamanlarda sıkça dile getirilen sorunlarından biri, dilin teknolojik ortamda geçirdiği olumsuz değişimdir. “Bilgi ve teknoloji çağı olarak adlandırılan günümüzde bilgisayar ve genel ağın günlük hayatın birçok yerinde kullanılması, dilin kullanım alanını da genişletmiştir. Bu durum özellikle teknolojik ortamda deforme olmuş ve millî kimlikten uzak bir e-Türkçe kullanımını gündeme getirmiştir.” (Aktaş ve Şentürk, 2014: 415). Dil yozlaşması olarak nitelendirilen bu durum, kültürel yozlaşmayı da beraberinde getirmektedir. Bu yozlaşmayla birlikte ana dile karşı umursamazlık, konuşma ve yazmada yabancı sözcük kullanımının artması, dilimize ve kültürümüze yabancılaşma ortaya çıkmaktadır. Kavcar (2008), Türkçenin güncel sorunlarını kitle iletişim araçlarındaki özensizlik ve yanlış kullanım, yabancı sözcük tutkusu, Türkçe öğretimindeki yetersizlikler, Türkçenin bilim dili olmadığı yönündeki yaygın yanlış kanı, sözcük ve terim üretimindeki yetersizlik şeklinde sıralamaktadır. Gülsevin’e göre ise Türkçenin bugün en önemli sorunlarından biri yabancı sözcük (özellikle İngilizce) istilasına uğramasıdır (2006: 137). Bu durum ise ana dili öğretimine gereken önemin verilmemesinden kaynaklanmaktadır (Kolaç, 2008: 443; Bağcı, 2012: 293). Tosun’a göre Türkçenin en önemli sorunlarından biri olan yozlaşma “dilimizin yıllardır tam bir uzlaşıyla sürdürdüğü ve uyguladığı kurallara aykırı olan ve Türkçeye sokulmak istenen her türlü sözcük ve yabancı kurallı kullanım”dır (2005: 146). Bu durum dilimizin bünyesini, doğallığını ve öz benliğini bozmaktadır. Bunu önlemek için yabancı sözcüklerin, Türkçenin sesletim ve yazım kurallarına aykırı düşmemeleri gerekmektedir. Sözcük alışverişi her dilde mevcuttur, ancak sözcüklerin okunup yazılmaları ve girdikleri dildeki kullanımları bu dilin kurallarına aykırı olmamalıdır (Tosun, 2005: 147). Oysa yazılı ve görsel medyada yabancı sözcüklerin Türkçenin sesletim ve yazım kurallarına uygun olarak kullanılmadığı görülmektedir.

Medyadaki dil kirliliğini önlemek amacıyla 3984 sayılı RTÜK yasasının Radyo ve Televizyon Yayınlarının Esas ve Usulleri Hakkında Yönetmelik’in Yayın İlkelerini tanımlayan ikinci bölümünün 4/h maddesinde

"Türkçe'nin özellikleri ve kuralları bozulmadan konuşma dili olarak kullanılması, millî birlik ve bütünlüğün temel unsurlarından biri olarak çağdaş eğitim, kültür ve bilim dili halinde gelişmesi ve zenginleşmesi sağlanmalıdır." denilmektedir (RTÜK, 3984 sayılı kanun). Dolayısıyla RTÜK, bu madde uyarınca dili hatalı ya da özensiz kullandığı saptanan yayın kuruluşuna uyarıda bulunup yaptırım uygulama yetkisine sahiptir. Ancak bu denetlemeye rağmen özellikle görsel medyadaki dil kirliliği artarak devam etmektedir.

Kitle iletişim araçlarının olumsuz etkilerinden biri de terim dili sorunudur. Dünyanın her yerine yayılan teknolojik araçlarla birlikte o teknolojinin dili de diğer dillere geçmektedir. Akalın'a göre "Bilişim araçlarının hayatımızın her alanında kullanılması ve bilişim uygulamalarının pek çok bilim dalında kendisine yer bulması sayesinde bilişim terimleri daha da yaygınlaştı." (aktaran Yiğit ve Karaduman, 2011: 16). Yabancı kökenli terimlerin yaygınlaşması yüzünden Türkçenin söz varlığı; buna bağlı olarak da yazı geleneği bozulmaktadır (Akalın, 2003: 776).

Alyılmaz'a göre ekonomi, teknoloji ve dil arasında yakın bir ilişki söz konusudur. Dilde millîleşmeden yana olanlar, dillerinin bilim dili olmasını isteyenler, her şeyden önce ekonomik ve teknolojik alanda güçlü olmak zorundadır (1997: 36). Benzer şekilde Kavcar da (1998) "teknolojiyi üreten toplum olmadıkça dilimizin yabancı dillerin baskısı altında kalmasının kaçınılmaz olduğunu" dile getirmektedir. "Türkçe tarih boyunca bilinçle işlenemediği için bir bilim dili olarak gelişim sürecini tamamlayamamıştır. Türkçenin bilim dili hâline gelememesi Türklerin de bilim toplumu olamamaları sonucunu doğurmuştur." (Börekçi, 1997: 32).

Dildeki yabancı kelimeler salgını, belirli nedenlerle ve ölçülerde olması gereken bir durumdur. Ancak Türkçesi olduğu hâlde yabancı kelimeleri kullanmaya devam etmek, yeni kelimeler türetme çabasına girişmemek Türk diline ve kültürüne yapılan en büyük haksızlıktır (Levend, 1973: 11). Zeynep Korkmaz (1995), dilimize giren yabancı sözcüklerin fazlalığını ana diline karşı bilinç körlenmesinden ve sorumluluk duygusundaki yetersizlikten kaynaklanan yabancı dil hayranlığına ve taklitçiliğe bağlar. Özkan ise, son yıllarda giderek artan yabancı sözcük kullanma eğilimini; ihtiyaç, özentî, yenilik arzusu, bilgisizlik ve üşengeçlik, gösteriş merakı, ana dile ilgisizlik, yabancı dilde öğretimin yaygınlaşması gibi sebeplerle açıklamaktadır (Özkan, 2008: 139-140). Dil sorumluluğu ve bilinç, dile hâkim olmaktan geçer. Dilinin inceliklerini ve güzelliklerini tadamamış bireyler için dilinden utanma ve taklitçilik ortaya çıkmaktadır. Bunun önüne geçebilmek için de etkili ve doğru bir ana dili eğitiminin ilkökul sıralarından başlayarak verilmesi gerekmektedir. Bunun yolu da iyi yetişmiş sınıf, Türkçe ve Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerinden geçmektedir (Korkmaz, 1995: 1275). Millî kültürün taşıyıcısı konumundaki Türkçe, yüzyıllar boyunca Türk toplumunun duygu ve düşüncelerini sözlü ve yazılı eserler aracılığıyla günümüze taşımış, bu bakımdan da millî birlik ve beraberliğin sağlanmasını perçinlemiştir (Yaman, 2011: 153). Dilimizin bu işlevini yerine getirebilmesi için yabancı dillerin boyunduruğundan kurtulup millî kimliğine kavuşması gerekmektedir.

İlgili alan yazın tarandığında öğretmen adaylarının genel ağ ve bilgisayar/bilişim terimlerinin Türkçe karşılıklarını tanıma düzeylerini tespit etmeye yönelik çalışmaların sınırlı olduğu görülmektedir (Akçay ve Özcan, 2012, Akçay, 2013; Yiğit ve Karaduman, 2011). Bu çalışmalarda vurgulanan ortak sonuç ise öğretmen adaylarının bilişim terimlerinin Türkçe karşılıklarını istenen düzeyde bilmedikleri yönündedir. Bunun yanı sıra bilgisayar ve genel ağ ortamında Türkçenin kullanımını betimlemeye yönelik çalışmalar da yapılmıştır (Aksüt vd., 2006; Temur ve Vuruş, 2009; Yıldırım ve Tahiroğlu, 2006; Yaman ve Erdoğan, 2007; Akbıyık, Karadüz, Seferoğlu, 2013; Aktaş ve Şentürk, 2014). Bu çalışmalarda çeşitli yaş düzeylerindeki bireylerin genel ağ ortamındaki yazışmalarında Türkçeyi bilinçsiz ve özensiz kullandıkları sonucuna varılmıştır. Bu çalışmaların dışında öğretmen adaylarının Türkçenin güncel sorunlarına ilişkin farkındalıklarını belirlemeye yönelik çalışmalar da yapılmıştır (Özsoy, 1996; Kolaç, 2008; Karababa, 2011; Bağcı, 2012; Yağmur Şahin, Gürlek, Kana, 2013; Göçer, 2013; Göçer, 2014). Bu çalışmaların sonuçlarına göre genç bireyler, Türkçenin en önemli sorununun kitle iletişim araçlarında kullanılan yabancı sözcük fazlalığı ve bilinçsizlik olduğunu belirtmişlerdir. Lüle Mert (2012), Türkçe öğretmeni adaylarının yazılı anlatımlarında yabancı sözcük kullanım oranını belirlemeye yönelik çalışmasında öğretmen adaylarının %12

oranında yabancı sözcük kullandığını tespit etmiştir. Bu oranın uluslararası ilişkilerin doğal bir sonucu olduğu kabul edildiğinde olumlu bir sonuç olduğu ifade edilmiştir. Bütün bu çalışmaların dışında ilköğretimden ortaöğretime kadar ana dili eğitimini gerçekleştiren sınıf, Türkçe ve Türk dili ve edebiyatı öğretmeni adaylarının yabancı sözcüklerin Türkçe karşılıklarını bilme düzeylerini ölçen bir çalışmaya rastlanmamıştır.

Ana dili eğitiminden sorumlu olan öğretmen adayları öğrencilerine dilin yapısını öğretmekle kalmamalı; onlara dil konusunda olumlu tutum ve davranışlar kazandırmalı ve onlarda dil bilinci oluşturmalıdır. Nitekim dil eğitiminin duyuşsal boyutu dikkate alınmadan başarı sağlanması mümkün değildir (Börekçi, 2009: 419). Dolayısıyla Türkçe ve Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerinin niteliği “dil hakkında düşünebilen, dilin önemini ve işlevini kavramış olan, dil ile ilgili bilgilerini beceriye; becerilerini de yasama biçimi olarak davranışa dönüştürmüş olan, dil bilgisi ve bilinci sayesinde düşüncelerini doğru bir Türkçe ile yazılı ve sözlü olarak etkin bir biçimde anlatabilen, dil olgusunu bir değer olarak benimseyen, Türkçeci olabilen” şeklinde ifade edilmektedir (Börekçi, 2009: 422). Türkçenin kullanımı konusunda rol model olarak kabul edildikleri düşünüldüğünde sınıf, Türkçe ve Türk dili ve edebiyatı öğretmeni adaylarının yabancı kökenli sözcüklerin Türkçe karşılıklarını tercih etme noktasında daha duyarlı ve hassas olmaları gerekmektedir. Çünkü ancak bu sayede öğretmenler; birikimini öğrencilerine aktarabilir, onlara model olabilir ve ana diline karşı bilinçli/duyarlı bir nesil yetiştirebilir.

Bu çalışmanın amacı, öğretmen adaylarının özellikle kitle iletişim araçlarında (televizyon, genel ağ, radyo vb.) karşılaştıkları yabancı kökenli sözcüklerin Türkçe karşılıklarını bilme yeterliklerini tespit etmektir. Ayrıca çalışmada sınıf, Türkçe ve Türk dili ve edebiyatı öğretmeni adaylarının yabancı sözcüklerin Türkçe karşılıklarını bilme düzeylerinin öğrenim gördükleri bölümlere göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek de amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Öğretmen adaylarının kitle iletişim araçlarında kullanılan yabancı kökenli sözcüklerin Türkçe karşılıklarını bilme düzeyleri nedir?
2. Öğretmen adaylarının bilgisayar teknolojisi ve genel ağ terimleri ile ilgili yabancı kökenli sözcüklerin Türkçe karşılıklarını bilme düzeyleri nedir?
3. Öğretmen adaylarının kitle iletişim araçlarında kullanılan yabancı kökenli sözcüklerin Türkçe karşılıklarını bilmede mezun oldukları bölümlere göre istatistiksel olarak anlamlı fark var mıdır?
4. Öğretmen adaylarının bilgisayar teknolojisi ve genel ağ terimleriyle ilgili yabancı sözcüklerin Türkçe karşılıklarını bilmede mezun oldukları bölümlere göre istatistiksel olarak anlamlı fark var mıdır?

Yöntem

Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. “Tarama modelleri geçmişte ya da hâlihazırda var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan yaklaşımlardır. Bu yaklaşımda araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası görülmez.” (Karasar, 2012: 77). Tarama araştırmaları, geniş kitlelerin görüşlerini ya da ilgi, beceri, yetenek ve tutum gibi özelliklerini betimlemeyi hedefler (Büyüköztürk vd., 2010: 231).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2014-2015 akademik yılı bahar yarıyılında Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Öğretmenliği bölümünde öğrenim gören 58, Sınıf Öğretmenliği bölümünde öğrenim gören 69 ve Türk Dili ve Edebiyatı pedagojik formasyon programında öğrenimi sürdüren 70 olmak üzere toplamda 197 öğretmen adayı oluşturmaktadır.

Veri Toplama Aracı

Veriler, araştırmacılar tarafından oluşturulan ‘Yabancı Kelimelerin Türkçe Karşılıklarını Tanıma Formu’ aracılığıyla elde edilmiştir. Formda başta genel ağ ve televizyon olmak üzere kitle iletişim araçları vasıtasıyla dilimize giren yabancı kökenli 500 sözcük listelenmiştir. Kitle iletişim araçlarında (televizyon, radyo, genel ağ vb.) sıkça kullanılan sözcüklerin derlenmesi için araştırmacılar tarafından iki hafta süreyle televizyon ve radyo yayınları, genel ağdaki sanal sohbet platformları takip edilmiş, böylelikle en çok kullanılan yabancı kökenli sözcükler listelenmiştir. Ayrıca, formda yer alan sözcüklerin seçimi konusunda Türkçe eğitimi ve bilgisayar alanlarında uzman olan üç kişiden görüş alınmıştır.

Çalışmada, kaynak olarak TDK’ye ait Türkçe Sözlük (2006), Bilim ve Sanat Terimleri Kılavuzu (2006), Türkçede Batı Kökenli Kelimeler Sözlüğü (2007), Bilgisayar Terimleri Karşılıklar Kılavuzu (2008), Yabancı Sözlere Karşılıklar Kılavuzu (2010) temel alınmıştır. Ayrıca Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun (BTK) Bilgi ve İletişim Teknolojileri Terimleri Kılavuzundan (BTTK) ve Şensoy’un (2006), ‘Medya ve İletişim Yoluyla Türkçeye Girmiş Yabancı Sözcükler’ başlıklı tez çalışmasından da faydalanılmıştır. Çalışmada, bu sözcüklere Türk Dil Kurumu tarafından herhangi bir Türkçe karşılık önerilip önerilmediği, önerildiyse bu karşılıkların neler olduğu da tespit edilmiştir.

Bu şekilde oluşturulan ilk formda yer alan 500 yabancı kökenli kelime 50 öğretmen adayına pilot olarak uygulanmış; öğretmen adaylarından formda yer alan sözcüklerin hangilerini kullandıklarını ya da kitle iletişim araçlarında hangileriyle sıkça karşılaştıklarını belirtmeleri istenmiştir. Böylelikle öğretmen adaylarının kitle iletişim araçlarında en çok kullandıkları 100 sözcük tespit edilmiştir.

Formda öğretmen adaylarının kitle iletişim araçlarında sıkça karşılaştığı 58 kelime ile bilgisayar ve genel ağ terimi olarak kabul edilen 42 kelime olmak üzere toplam 100 yabancı kökenli sözcük yer almıştır. Öğretmen adaylarının bu sözcüklerin Türkçe karşılıklarını yazmaları istenmiştir. Formda yer alan sözcükler ve Türkçe karşılıkları Ek’te verilmiştir.

Verilerin Analizi

Verilerin çözümünde SPSS 18.0 programı kullanılmıştır. Öğretmen adaylarının genel olarak yabancı kökenli sözcüklerin Türkçe karşılıklarını bilme düzeylerini tespit etmek için yüzde ve frekans analizinden faydalanılmıştır. Öğretmen adaylarının yabancı kökenli sözcüklerin Türkçe karşılıklarını bilme düzeyinin öğrenim gördükleri bölümler açısından anlamlı bir fark oluşturup oluşturmadığını belirlemek için iki değişkenli kay kare testi yapılmıştır. “Kay kare testi tarama çalışmalarında sıklıkla kullanılmaktadır. Bu teknik iki sınıflamalı (kategorik) değişken arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını test eder. İki değişken arasında ilişkinin olması, bir değişken düzeylerindeki cevapların, diğer değişkenin düzeylerinde farklılaştığını gösterir.” (Büyüköztürk, 2012: 148, 149).

Bulgular ve Yorum

Tablo 1. Öğretmen Adaylarının Kitle İletişim Araçlarında Kullanılan Yabancı Kökenli Sözcüklerin Türkçe Karşılıklarını Bilme Düzeylerine İlişkin Bulgular

Sözcük	Doğru		Boş		Yanlış		Sözcük	Doğru		Boş		Yanlış	
	f	%	f	%	f	%		f	%	f	%	f	%
Adaptör	44	22,3	113	57,4	40	20,3	maç	89	45,2	88	44,7	20	10
cv	150	76,1	46	23,4	1	0,5	maksimum	159	80,7	33	16,8	5	2,5

cool	79	40,1	97	49,2	21	10,7	manuel	64	32,5	115	58,4	18	9,1
deplasman	57	28,9	127	64,5	13	6,6	marjinal	45	22,8	117	59,4	35	18
detone	41	20,8	121	61,4	35	17,8	materyal	94	47,7	94	47,7	9	4,6
direktör	59	29,9	124	62,9	14	7,1	medya	63	32	124	62,9	10	5,1
dominant	102	51,8	79	40,1	16	8,1	miting	33	16,8	116	58,9	48	24
diskalifiye	120	60,9	64	32,5	13	6,6	minimum	171	86,8	22	11,2	4	2
extre	21	10,7	160	81,2	16	8,1	nostalji	137	69,9	56	28,6	3	1,5
faks	63	32	127	64,5	7	3,6	orijinal	83	41,1	82	41,6	32	16
favori	58	29,4	130	66	9	4,6	oryantasyon	103	52,3	84	42,6	10	5,1
feminen	35	17,8	147	74,6	15	7,6	perspektif	43	21,9	128	65,3	25	13
fragman	63	32,1	96	49	37	18,9	promosyon	26	13,2	215	63,5	46	23
free	56	28,6	112	57,1	28	14,3	radasyon	64	32,5	118	59,9	15	7,6
handikap	10	5,1	175	88,8	12	6,1	referandum	90	45,7	99	50,3	8	4,1
fulltime	93	47,2	63	32	41	20,8	revize	12	6,1	172	87,3	13	6,6
hit	20	10,2	146	74,1	31	15,7	reyting	50	25,4	132	60	15	7,6
idol	88	44,7	88	44,7	21	10,7	seans	32	16,2	137	69,5	28	14
illegal	89	45,2	92	46,7	16	8,1	self servis	18	9,2	163	83,2	15	7,7
imaj	43	21,8	110	55,8	44	22,3	sezon	47	23,9	117	59,4	33	17
in/out	66	33,5	101	51,3	30	15,2	skeç	42	21,3	118	59,9	37	19
imitasyon	96	48,7	89	45,2	12	6,1	stil	88	44,7	101	51,3	8	4,1
jenerasyon	55	27,9	110	55,8	32	16,2	survivor	30	15,2	129	65,5	38	19
kaos	120	60,9	71	36	6	3	şov	81	41,1	110	55,8	6	3
klip	21	10,7	160	81,2	16	8,1	talk show	62	31,5	106	53,8	29	15
kombin	64	32,5	112	56,9	21	10,7	ütopya	96	49	90	45,9	10	5,1
konsept	50	25,4	127	64,5	20	10,2	tolerans	21	10,7	134	68	42	21
korner	67	34	125	63,5	5	2,5	vizyon	24	12,2	137	69,5	36	18
legal	74	37,8	117	59,7	5	2,6	volume	123	62,4	64	32,5	10	5,1

Tablo 1’de kitle iletişim araçlarında sıkça kullanılan 58 yabancı kökenli kelimenin Türkçe karşılığı, 197 öğretmen adayının vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda doğru, boş ve yanlış şeklinde tasnif edilmiştir.

Çalışmada kitle iletişim araçlarında kullanılan yabancı kökenli sözcüklerin Türkçe karşılığının öğretmen adayları tarafından doğru bilinme yüzdesi yüksek olan sözcüklerin başında minimum (%86,8), maksimum (%80,7), cv (%76,1), nostalji (%69,9) ve volume (%62,4) gelmektedir. Tabloya bakıldığında doğru bilinme oranı %50'nin üzerinde olan sadece 8 kelimenin (dominant %51,8, diskalifiye %60,9, oryantasyon %52,3) olduğu görülmektedir.

Çalışmada Türkçe karşılığı boş bırakılma yüzdesi yüksek olan sözcüklerin başında ise *handikap* (%88,8), *revize* (%87,3), *self servis* (%83,2), *extre* (%81,2) ve *klip* (%81,2) gelmektedir. Boş bırakılma yüzdesi %50'nin üzerinde olan toplamda 39 sözcük bulunmaktadır. Bunlar arasında *survivor* (%65,5), *feminen* (%74,6), *hit* (%74,1), *stil* (%51,3), *medya* (%62,9), *perspektif* (%65,3), *promosyon* (%63,5), *vizyon* (%69,5), *konsept* (%64,5), *reyting* (%60), *fax* (%64,5) sözcükleri kitle iletişim araçlarında (televizyon, genel ağ) sıkça kullanılmasına karşın öğretmen adayları tarafından Türkçe karşılıkları bilinmeyen sözcükler olarak dikkat çekmektedir. Ayrıca *survivor* kelimesine TDK tarafından herhangi bir karşılık türetilmemiştir.

Tablo 1'e bakıldığında öğretmen adayları tarafından Türkçe karşılığı yanlış bilinen sözcüklerin başında *promosyon* (%23), *imaj* (%22,3), *adaptör* (%20,3) *tolerans* (%21), *full-time* (%20,8), *survivor* (%19), *fragman* (%18,9), *vizyon* (%18), *skeç* (%19), *sezon* (%17), *talk show* (%15) sözcükleri gelmektedir.

Öğretmen adaylarının bilgisayar teknolojisi ile ilgili ve genel ağda kullanılan yabancı kökenli 42 sözcüğün Türkçe karşılıklarını bilme düzeylerine ilişkin doğru/yanlış ve boş şeklinde tasnif edilen bulgular Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Öğretmen Adaylarının Bilgisayar Teknolojisi Ve Genel Ağ Terimleri İle İlgili Yabancı Kökenli Sözcüklerin Türkçe Karşılıklarını Bilme Düzeylerine İlişkin Bulgular

Sözcük	Doğru		Boş		Yanlış		Sözcük	Doğru		Boş		Yanlış	
	f	%	f	%	f	%		f	%	f	%	f	%
admin	94	47,7	73	37,1	30	15,2	menü	89	45,2	95	48,2	13	6,6
blog	24	12,2	145	73,6	28	14,2	mesaj	134	68	59	30,1	3	1,5
capslook	101	51,3	86	43,7	10	5,1	modem	39	19,8	132	67	26	13,2
chat	107	54,3	77	39,1	13	6,6	monitor	39	19,8	101	51,3	57	28,9
check in	34	17,3	152	77,2	11	5,6	mouse	176	89,3	21	10,7	-	-
connecting	41	20,8	148	75,1	8	4,1	navigasyon	100	50,8	89	45,2	8	4,1
copy	139	70,6	56	28,4	2	1	nick name	95	48,5	95	48,5	6	3,1
data	48	24,4	131	66,5	18	9,1	notebook	34	17,3	70	35,5	93	47,2
delete	152	77,2	41	20,8	3	1,5	online	101	51,3	79	40,1	17	8,6
Dijital	43	21,8	137	69,5	17	8,6	part	49	25	115	58,7	32	16,3
dowland	138	70,1	54	27,4	5	2,5	pc	154	78,2	40	20,3	3	1,5
internet	68	34,5	118	59,9	11	5,6	printer	54	27,4	135	68,5	8	4,1
e-mail	98	49,7	81	41,1	18	9,1	share	4	2	183	92,9	10	5,1

enter	63	32	93	47,2	41	20,8	SMS	128	65	51	25,9	18	9,1
error	139	70,6	55	27,9	3	1,5	scanner	4	2	178	90,4	14	7,1
exit	149	75,6	48	24,4	-	-	selfie	166	84,3	31	15,7	-	-
filtre	26	13,2	160	81,2	11	5,6	server	3	1,5	183	92,9	11	5,6
format	66	33,7	94	47,7	36	18,4	trend topic	2	1	180	91,4	15	7,6
hacker	22	11,2	166	84,3	9	4,6	usb	89	45,2	91	46,2	17	8,6
level	87	44,2	78	39,8	31	15,8	web	23	11,7	162	82,2	12	6,1
link	25	12,7	135	68,5	37	18,8	wireless	9	4,6	176	89,3	12	6,1

Tablo 2'ye göre bilgisayar teknolojisi ve genel ağla ilgili yabancı kökenli sözcüklerin Türkçe karşılığının doğru bilinme yüzdesi yüksek olan sözcüklerin başında *mouse* (%89,3), *selfie* (%84,3), *delete* (%77,2), *exit* (%75,6), *copy*, *error* (%70,6) ve *dowland* (%70,1) gelmektedir. Tabloda doğru bilinme oranı %50'nin üzerinde olan 12 sözcük olduğu görülmektedir. Türkçe karşılığı boş bırakılma yüzdesi yüksek olan sözcüklerin başında ise *share*, *server* (%92,9), *trend topic* (%91,4), *scanner* (%90,4) ve *wireless* (%89,3) gelmektedir. Boş bırakılma yüzdesi %50'nin üzerinde olan bilgisayar teknolojisine ait ve genel ağda kullanılan yabancı kökenli 40 sözcük bulunmaktadır. Son zamanlarda sosyal medya kullanıcıları arasında kullanımı yaygın bir sözcük olan *trend topic* kelimesine TDK tarafından bir karşılık türetilmediği de göze çarpan bir durumdur.

Tablo 2'de *Notebook* sözcüğünün %47,2 oranında Türkçe karşılığı yanlış bilinen sözcükler arasında olduğu dikkat çekmektedir. Bunun dışında *monitör* (%28,9), *enter* (%20,8), *link* (18,8), *format* (%18,4), *part* (%16,3), *admin* (%15,2) sözcükleri de Türkçe karşılığı en çok yanlış bilinen diğer sözcüklerdir. Ayrıca yaygın bir kullanım alanına sahip olan *mouse*, *exit* ve *selfie* sözcüklerinin Türkçe karşılıkları öğretmen adaylarının hiçbirisi tarafından yanlış yanıtlanmamıştır.

Kitle iletişim araçlarında kullanılan yabancı kökenli 58 kelimenin Türkçe karşılıklarını bilme düzeyinin öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri bölüme göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için kay-kare testi kullanılmıştır. Buna göre öğretmen adaylarının mezun oldukları bölümlere göre Türkçe karşılığı istatistiksel olarak $p < 0.05$ önem düzeyinde anlamlı bulunan 26 sözcük Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. Öğretmen Adaylarının Kitle İletişim Araçlarında Kullanılan Yabancı Kökenli Sözcüklerin Türkçe Karşılıklarını Bilme Düzeylerinin Öğrenim Gördükleri Bölümlere Göre Kay-Kare Testi Sonuçları

Sözcük		TDE Ö.		Türkçe Ö.		Sınıf Ö.		Toplam		χ^2	p
		f	%	f	%	f	%	f	%		
Adaptör	b	27	23,9	45	39,8	41	36,3	113	100	23,311	.000
	d	24	54,5	3	6,8	17	38,6	44	100		
	y	19	47,5	10	25	11	27,5	40	100		
detone	b	36	29,8	42	34,7	43	35,5	121	100	23,841	.000
	d	27	65,9	6	14,6	8	19,5	41	100		
	y	7	20	10	28,6	18	51,4	35	100		
direktör	b	40	32,3	44	35,5	40	32,3	124	100	12,743	.013
	d	28	47,5	8	13,6	23	39	59	100		
	y	2	14,3	6	42,9	6	42,9	14	100		

	b	41	27,9	48	32,7	58	39,5	147	100		
feminen	d	23	65,7	6	17,1	6	17,1	35	100	17,857	.001
	y	6	40	4	26,7	5	33,3	15	100		
	b	14	22,2	29	46	20	31,7	63	100		
fulltime	d	42	45,2	14	15,1	37	39,8	93	100	19,912	.001
	y	14	34,1	15	36,6	12	29,3	41	100		
	b	38	34,56	35	31,8	37	33,6	110	100		
imaj	d	24	55,8	3	7	16	37,2	43	100	20,291	.000
	y	8	18,2	20	45,5	16	36,4	44	100		
	b	28	25,5	40	36,4	42	38,2	110	100		
jenerasyon	d	31	56,4	11	20	13	23,6	55	100	16,996	.002
	y	11	34,4	7	21,9	14	43,8	32	100		
	b	14	19,7	31	43,7	26	36,6	71	100		
kaos	d	54	45	27	22,5	39	32,5	120	100	18,625	.001
	y	2	33,3	0	0	4	66,7	6	100		
	b	49	30,6	54	33,8	57	35,6	160	100		
klip	d	9	42,9	2	9,5	10	47,6	21	100	17,099	.002
	y	12	75	2	12,5	2	12,5	16	100		
	b	37	29,6	43	34,4	45	36	125	100		
korner	d	29	43,3	14	20,9	24	35,8	67	100	9,88	.044
	y	4	80	1	20	0	0	5	100		
	b	33	28,2	39	33,3	45	38,5	117	100		
legal	d	35	47,3	19	25,7	20	27	74	100	9,725	.045
	y	2	40	0	0	3	60	5	100		
	b	27	31,7	40	45,5	21	23,9	88	100		
maç	d	37	41,6	10	11,2	42	47,2	89	100	27,145	.000
	y	6	30	8	40	6	30	20	100		
	b	7	21,2	19	57,6	7	21,2	33	100		
maksimum	d	63	39,6	37	23,3	59	37,1	159	100	18,433	.001
	y	0	0	2	40	3	60	5	100		
	b	31	27	43	37,4	41	35,7	115	100		
manuel	d	32	50	10	15,6	22	34,4	64	100	12,878	.012
	y	7	38,9	5	27,8	6	33,3	18	100		
	b	32	27,4	42	35,9	43	36,8	117	100		
marjinal	d	22	48,9	6	13,3	17	37,8	45	100	12,178	.016
	y	16	45,7	10	28,6	9	25,7	35	100		
	b	30	31,9	34	36,2	30	31,9	94	100		
materyal	d	40	42,6	20	21,3	34	36,2	94	100	10,488	.033
	y	0	0	4	44,4	5	55,6	9	100		
	b	35	28,2	48	38,7	41	33,1	124	100		
medya	d	34	54	5	7,9	24	38,1	63	100	25,049	.000
	y	1	10	5	50	4	40	10	100		
	b	41	31,1	45	34,1	46	34,8	132	100		
modem	d	21	53,8	7	17,9	11	28,2	39	100	9,105	.059
	y	8	30,8	6	23,1	12	46,2	26	100		

nostalji	b	15	26,8	25	44,6	16	28,6	56	100	9,841	.043
	d	52	38	33	24,1	52	38	137	100		
	y	2	66,7	0	0	1	33,3	3	100		
oryantasyon	b	19	22,6	39	46,4	26	31	84	100	25,023	.000
	d	44	42,7	18	17,5	41	39,8	103	100		
	y	7	70	1	10	2	20	10	100		
radyasyon	b	30	25,4	43	36,4	45	38,1	118	100	14,697	.005
	d	33	51,6	11	17,2	20	31,3	64	100		
	y	7	46,7	4	26,7	4	26,7	15	100		
referandum	b	23	23,2	42	42,4	34	34,3	99	100	20,713	.000
	d	44	48,9	15	16,7	31	34,4	90	100		
	y	3	37,5	1	12,5	4	50	8	100		
sezon	b	37	31,6	46	39,3	34	29,1	117	100	16,268	.003
	d	20	42,6	4	8,5	23	48,9	47	100		
	y	13	39,4	8	24,2	12	36,4	33	100		
stil	b	28	27,7	42	41,6	31	30,7	101	100	15,206	.004
	d	38	43,2	15	17	35	39,8	88	100		
	y	4	50	1	12,5	3	37,5	8	100		
surviver	b	38	29,5	50	38,8	41	31,8	129	100	16,234	.003
	d	15	50	3	10	12	40	30	100		
	y	17	44,7	5	13,2	16	42,1	38	100		
şov	b	31	28,2	45	40,9	34	30,9	110	100	25,707	.000
	d	39	48,1	9	11,1	33	40,7	81	100		
	y	0	0	4	66,7	2	33,3	6	100		

Araştırmada bölümler arası anlamlı farklılık görülen sözcüklerin başında *maç* ($\chi^2=27.145$ $p<.05$), *şov* ($\chi^2=25.707$, $p<.05$), *medya* ($\chi^2=25.049$, $p<.05$), *oryantasyon* ($\chi^2=25.023$, $p<.05$) ve *detone* ($\chi^2=23.841$, $p<.05$) gelmektedir. Tabloda çoğunluk tarafından *medya* ve *şov* sözcüklerinin Türkçe karşılıkları doğru bilinirken *maç*, *oryantasyon* ve *detone* sözcüklerinin karşılıklarının bilinmediği dikkat çeken bulgular arasındadır. Tablo 3'te öğretmen adaylarının anlamlı fark bulunan ve kitle iletişim araçlarında kullanılan yabancı kökenli sözcüklerin Türkçe karşılıklarını doğru bilme yüzdelerine bakıldığında Türk Dili ve Edebiyatı (TDE) bölümünde öğrenim gören öğretmen adaylarının diğer iki bransa göre daha başarılı oldukları görülmektedir. TDE bölümünde öğrenim gören öğretmen adaylarının anlamlı fark bulunan 26 sözcükten 23'ünün Türkçe karşılığını büyük oranda doğru bildikleri tespit edilmiştir. Onları sırasıyla Sınıf ve Türkçe öğretmeni adayları takip etmektedir.

Bilgisayar teknolojisi ve genel ağ ile ilgili yabancı kökenli 42 kelimenin Türkçe karşılıklarını bilme düzeyinin öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri bölümlere göre farklılaşıp farklılaşmadığı kay-kare analizi ile incelenmiştir. Öğretmen adaylarının mezun oldukları bölümlere göre Türkçe karşılığı istatistiksel olarak $p<0.05$ önem düzeyinde anlamlı bulunan sözcükler Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Öğretmen Adaylarının Bilgisayar Teknolojisi Ve Genel Ağ İle İlgili Yabancı Kökenli Sözcüklerin Türkçe Karşılıklarını Bilme Düzeylerinin Öğrenim Gördükleri Bölümlere Göre Kay-Kare Testi Sonuçları

Sözcük	TDE Ö.		Türkçe Ö.		Sınıf Ö.		Toplam		χ^2	p
	f	%	f	%	f	%	f	%		
boş	44	30,3	49	33,8	52	35,8	145	100	111,14	0.25
blog	15	62,5	2	8,3	7	29,2	24	100		
yanlış	11	39,3	7	25	10	35,7	28	100		

	boş	18	20,9	40	46,5	28	32,6	85	100		
capslock	doğru	49	48,5	17	16,8	35	34,7	101	100	27,222	.000
	yanlış	3	30	1	10	6	60	10	100		
	boş	43	28,3	54	35,5	55	36,2	152	100		
check in	doğru	21	61,8	3	8,8	10	29,4	34	100	18,685	.001
	yanlış	6	54,5	1	9,1	4	36,4	11	100		
	boş	11	19,6	30	53,6	15	26,8	56	100		
copy	doğru	58	41,7	28	20,1	53	38,1	139	100	22,939	.000
	yanlış	1	50	-	-	1	50	2	100		
	boş	38	29,0	48	36,6	45	34,4	131	100		
data	doğru	22	45,8	7	14,6	19	39,6	48	100	12,509	.014
	yanlış	10	55,6	3	16,7	5	27,8	18	100		
	boş	49	35,8	43	31,4	45	32,8	137	100		
dijital	doğru	18	41,9	6	14	19	44,2	43	100	10,254	.036
	yanlış	3	17,6	9	52,9	5	29,4	17	100		
	boş	22	22,4	35	35,7	41	41,8	98	100		
e-mail	doğru	43	53,1	16	19,8	22	27,2	81	100	19,231	.001
	yanlış	5	27,8	7	38,9	6	33,3	18	100		
	boş	30	32,3	38	40,9	25	26,9	93	100		
enter	doğru	25	39,7	13	20,6	25	39,7	63	100	12,157	.016
	yanlış	15	36,6	7	17,1	19	46,3	41	100		
	boş	13	27,1	23	47,9	12	25	48	100		
exit	doğru	57	38,3	35	23,5	57	38,3	149	100	10,454	.005
	yanlış	-	-	-	-	-	-	-	100		
	boş	26	27,4	38	40	31	32,6	95	100		
menü	doğru	41	46,1	13	14,6	35	39,3	89	100	19,164	.001
	yanlış	3	23,1	7	53,8	3	23,1	13	100		
	boş	4	19	11	52,4	6	28,6	21	100		
mouse	doğru	66	37,5	47	26,7	63	35,8	176	100	6,279	.043
	yanlış	-	-	-	-	-	-	-	100		
	boş	18	25,7	19	27,1	33	47,1	70	100		
notebook	doğru	21	61,8	3	8,8	10	29,4	34	100	20,925	.000
	yanlış	31	33,3	36	38,7	26	28	93	100		
	boş	10	19,6	25	49	16	31,4	51	100		
sms	doğru	54	42,2	28	21,9	46	35,9	128	100	14,707	.005
	yanlış	6	33,3	5	27,8	7	38,9	18	100		
	boş	28	29,8	40	42,6	26	27,7	94	100		
format	doğru	36	54,5	5	7,6	25	37,9	66	100	30,962	.000
	yanlış	6	16,7	13	36,1	17	47,2	36	100		
	boş	24	25,3	39	41,1	32	33,7	95	100		
nickname	doğru	45	47,4	17	17,9	33	34,7	95	100	16,198	.003
	yanlış	1	16,7	2	33,3	3	50	6	100		
	boş	34	28,8	40	33,9	44	37,3	118	100		
slayt	doğru	32	48,5	9	13,6	25	37,9	66	100		
	yanlış	4	30,8	9	69,2	0	0	13	100	22,96	.000

	boş	58	32,2	56	31,1	66	36,7	180	100		
trendtopic	doğru	1	50	-	-	1	50	2	100		
	yanlış	11	73,3	2	13,3	2	13,3	15	100	11,07	.026
usb	boş	24	26,4	37	40,7	30	33	91	100		
	doğru	39	43,8	17	19,1	33	37,1	89	100	11,562	.021
	yanlış	7	41,2	4	23,5	6	35,3	17	100		

Çalışmada bölümler arasında anlamlı farklılık görülen sözcüklerin başında *blog* ($\chi^2=111,141$ $p<.05$), *format* ($\chi^2=30,962$ $p<.05$), *capslook* ($\chi^2=27,222$), *slayt* ($\chi^2=22,96$, $p<.05$), *copy* ($\chi^2=22,939$, $p<.05$) gelmektedir. Çoğunluk tarafından *copy* ve *capslook* sözcüklerinin Türkçe karşılıkları doğru bilinirken *blog*, *slayt*, *format* sözcüklerinin karşılıkları ise boş bırakılmıştır. Tablo 4'te öğretmen adaylarının anlamlı fark bulunan bilgisayar teknolojisi ve genel ağda kullanılan yabancı kökenli sözcüklerin Türkçe karşılıklarını doğru bilme yüzdelere bakıldığında TDE bölümünde öğrenim gören öğretmen adaylarının diğer iki bransa göre daha başarılı oldukları görülmektedir. Türk dili ve edebiyatı öğretmeni adaylarını sınıf ve Türkçe öğretmeni adayları takip etmektedir.

Sonuç ve Tartışma

Öğretmen adaylarının kitle iletişim araçlarında sıkça kullanılan ve bilgisayar teknolojisiyle ilgili yabancı kökenli sözcüklerin Türkçe karşılıklarını bilme düzeylerini belirlemeyi amaçlayan bu çalışmada, çalışma grubunun büyük çoğunluğunun sözcüklerin Türkçe karşılıklarını bilmediği tespit edilmiştir. Bölümler arasındaki başarı farkına bakıldığında ise ilk sırada Türk dili ve edebiyatı öğretmeni, ikinci sırada sınıf öğretmeni, üçüncü sırada ise Türkçe öğretmeni adaylarının yer aldığı görülmektedir. Akçay (2013) da Türkçe öğretmeni adaylarının yabancı dil kökenli bilişim terimlerinin Türkçe karşılıklarını bilme yeterliklerini tespit ettiği çalışmasında benzer bir sonuca ulaşmıştır. Çalışmada Türkçe öğretmeni adaylarının bilişim terimlerinin Türkçe karşılıklarını büyük oranda bilmedikleri sonucuna ulaşılmıştır. Aynı şekilde Temur ve Vuruş (2009), öğretmen adaylarının Türkçe bilişim terimlerini kullanma konusunda duyarlı ve bilinçli olmadıklarını, genel ağ ortamında Türkçeyi özensiz kullandıklarını tespit etmişlerdir. Yiğit ve Karaduman (2011)'in 218 öğretmen adayı ile yaptığı görüşmede ise öğretmen adaylarının bilgisayar terimlerinin Türkçe karşılıklarını kullanma konusunda bilinçli davranmadıkları belirlenmiştir.

Bu çalışmadan elde edilen verilere göre *mouse* (%89,3) *selfie* (%84,3), *delete* (%92), *exit* (%75,6) ve *copy*, *error* (%70,6) sözcükleri, öğretmen adayları tarafından Türkçe karşılığı en çok bilinen sözcüklerdir. Bunun sebebi Türk Dil Kurumu (TDK) tarafından *mouse* ve *selfie* sözcüklerine karşılık türetilmesi ve bu karşılıkların kitle iletişim araçlarında sıkça kullanması gösterilebilir. Akçay ve Özcan (2012) tarafından yapılan 205 Türkçe öğretmeni adayının yabancı kökenli bilgisayar ve genel ağ terimlerinin Türkçe karşılıklarını bilme yeterliliklerinin belirlendiği çalışmada *mouse* (%97) ve *delete* (%92) karşılığı en çok bilinen sözcükler arasındadır. Bu sonuçtan hareketle belirtilen sözcüklerin Türkçe karşılıklarının fazlasıyla kabul gördüğü söylenebilir. Türkçe karşılığı boş bırakılma yüzdesi yüksek olan sözcüklerin başında ise *share*, *server* (%92,9), *trend topic* (%91,4), *scanner* (%90,4) ve *wireless* (%89,3) gelmektedir. *Server*, *scanner* ve *wireless* sözcüklerine Türk Dil Kurumu tarafından karşılık türetilmesine rağmen bu sözcüklerin bilinmemesi dikkat çekicidir. Öte yandan *trend topic* kelimesine TDK tarafından herhangi bir karşılık türetilmediği için bu sözcüğün Türkçe karşılığı öğretmen adaylarının çoğunluğu tarafından bilinmemektedir. Bunun yanı sıra *admin*, *usb*, *cool*, *cv*, *free*, *in/out* ve *survivor* kelimeleri başta televizyon ve internet olmak üzere kitle iletişim araçlarında yaygın kullanım alanına sahip olmasına rağmen TDK tarafından bu sözcüklere karşılık üretilmemesi dikkat çekicidir.

Bu çalışmada kitle iletişim araçlarında kullanılan yabancı kökenli 58 sözcükten doğru bilinme oranı %50'nin üzerinde olan sadece 8 kelimenin olması basılı ve görsel yayın organlarında bu sözcüklerin yabancı kullanımlarının tercih edilmesinden kaynaklandığıyla açıklanabilir. Şensoy (2006) "Medya ve İletişim Yolu

ile Türkçeye Girmiş Yabancı Sözcükler” isimli yüksek lisans çalışmasında dilimize en çok zarar verenlerin gazeteler ve özellikle magazin ekleri, televizyon kanallarındaki magazin ve eğlence amaçlı programların olduğu sonucuna ulaşmıştır. Basın yayın organlarından elde edilen verilerin incelendiği ve öğretmen adayları üzerine yapılan çalışmalarda ise sözcüklerin bozulması ya da hiçbir anlamı olmayan tamamen uydurma sözcüklerden oluşan üstelik konuşma ve yazı diline de olumsuz anlamda etkileyen, kitle iletişim araçlarının kendi iletişim dilinin olduğu ortaya çıkmıştır (Batur, 2010; Şuataman, 2013).

Göçer’in (2014) Türkçenin sorunlarını Türkçe öğretmeni adaylarının görüşleri doğrultusunda incelediği çalışmasında, öğretmen adayları Türkçenin karşı karşıya kaldığı sorunlarda halkımızda dil bilincinin olmaması, ana dil öğretmenlerinin donanımlı yetiştirilmemesi, kitle iletişim araçlarında gerekli dil hassasiyetinin gösterilmemesi ve ailelerin üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmemesinin etkili olduğu görüşündedirler. Öğretmen adaylarının dil hassasiyeti konusunda yeterli duyarlılığa sahip olmamasına rağmen sorunun nedenleri konusunda bilinçli olmaları sevindiricidir. Özsoy’un (1996) lise ve üniversite öğrencileriyle yaptığı görüşmede öğrencilerin çoğunluğu televizyonda kullanılan Türkçeden rahatsız olduklarını ifade etmişlerdir. Bu rahatsızlığın başında ise yabancı sözcük kullanımını gelmektedir.

“Türkçe konusunda yeterli duyarlılıkta olmamasının bir başka sebebi ise günlük hayatta, eğitim kurumlarında, kitle iletişim araçlarında, genel ağda, bilgisayar kitapları ve dergilerinde yer alan terimlerin yabancı dilden olduğu gibi dilimize yerleşmesi ve bu terimlerin yaygınlaşması olarak söylenebilir.” (Yiğit ve Karaduman, 2011).

Sanal ortamdaki yazı dilinin incelendiği diğer çalışmalarda ise Türkçenin özensiz, bilinçsiz ve hatalı kullanıldığı tespit edilmiştir. Yaman ve Erdoğan (2007) tarafından yapılan çalışma sonucunda genel ağ ortamında kullanılan yazı dilinin rastgele ve özensiz olduğu, kelimelerin yazımında kısaltmalara ve konuşma dili unsurlarına yer verildiği belirlenmiştir. Ayrıca araştırma sonucunda İngilizce kuralların ve İngilizce kelimelerin Türkçenin yapısını bozduğu ve dilde yozlaşmaya neden olduğu vurgulanmıştır. Aksüt vd. (2006) tarafından 200 üniversite öğrencisinin genel ağda kullandıkları sembol ve kısaltmalar incelenmiş ve çalışma sonucunda genel ağda kullanılan kelime yapılarının İngilizce-Türkçe karışımı bir dil oluşturduğunu belirtmişlerdir. Akbiyık, Karadüz ve Seferoğlu (2013), 83 lise öğrencisi üzerinde yaptıkları çalışmada gençlerin genel ağ ortamında kullandıkları dili çeşitli boyutlarıyla betimlemeye çalışmışlardır. Çalışma sonucunda gençlerin genel ağdaki yazılı sohbetlerde kullandıkları dilin standart Türkçeden birtakım farklılıklar gösterdiği ortaya konmuştur. Bunlardan birisi de yabancı sözcük kullanımının tercih edilmesidir. Aktaş ve Şentürk’ün (2014) yaptığı çalışmada ise yine sanal sohbet ortamlarında genç bireylerin kullandıkları yazı dilinin standart Türkçeden uzak, hatalı ve bilinçsiz olduğu ortaya çıkmıştır. Batur (2010), öğretmen adaylarının kullandıkları kitle iletişim jargonunu betimlediği çalışmasında öğretmen adaylarının özellikle genel ağ ve cep telefonu kullanırken standart dilden uzak jargon olarak adlandırılacak bir dil kullandıklarını vurgulamıştır. Bu çalışmalarda vurgulanan benzer sonuç ise öğrencilerin genel ağ ortamında yazılı sohbet dilinde yabancı sözcükleri bolca kullanmalarınıdır.

Özellikle dil eğitimi konusunda uğraş veren öğretmen adaylarının Türkçe bilinci konusunda daha duyarlı olmaları gerekmektedir. Öğrencilerine “dil sevgisi ve bilinci kazandırmayı amaçlayan” ana dili öğretmenlerinin dil bilincine ve duyarlılığına sahip olması gerekmektedir. Öğretmen ancak bilinçliyse, duyarlıysa ve Türkçe sevdalıysa bu bilincini ve duyarlılığını öğrencilerine aktarabilir, onlara model olabilir ve dilimize sahip çıkan duyarlı bir nesil yetiştirebilir. Araştırmada Türkçenin kullanımı konusunda öğretmen adaylarının yabancı kökenli sözcüklerin Türkçe karşılıklarını tercih etme noktasında yeterli duyarlılığı ve hassasiyeti göstermedikleri sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç doğrultusunda aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir:

1. Türk Dil Kurumunca (TDK), kitle iletişim araçları vasıtasıyla dilimize yeni girmiş yabancı sözcüklere ivedilikle karşılık türetilmeli, Türkçe karşılığı benimsenmemiş sözcükler için de yeni arayışlara girilmelidir. Böylelikle yabancı sözcük kullanımının önüne geçilebilir.

2. TDK'nin genel ağ ortamında yayımladığı Yabancı Sözcüklere Karşılıklar Kılavuzu güncellenmeli ve daha fazla sözcük içermelidir.
3. Kitle iletişim araçlarında (radyo, televizyon, genel ağ vb.) çocuklara yönelik her yayında dilin doğru ve güzel kullanımına aşırı hassasiyet gösterilmelidir (bilgisayar oyunları, çizgi filmler vb).
4. Öğretmen adaylarına eğitim fakültesine başlamadan önce branşı ne olursa olsun dil yeterlilik sınavı yapılmalı ve yetersiz olanlara bu konuda gerekirse hazırlık eğitimi verilmelidir.
5. Okul öncesi, ilk ve orta öğretim düzeyindeki ana dil öğreticilerine dildeki gelişmelerden sürekli haberdar etmek amacıyla belli aralıklarla hizmet içi eğitim verilmelidir.

Kaynaklar

- Akalın, Ş. H., Cebeci, Z., Bada, E., Mırtış, B., Acar, L. ve Tan, A. (2008). *Bilgisayar terimleri karşılıklar kılavuzu*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Akalın, Ş.H. (2002). Bilişim Türkçesi. *Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi*, 650, 472-481.
- Akalın, Ş.H. (2003). Türkçenin teknik terim zenginliği. *Türk Dili Dergisi*, 624, 767-778.
- Akbıyık, C., Karadüz, A. ve Seferoğlu, S. S. (2013). Öğrencilerin internet ortamında kullandıkları yazılı sohbet dili üzerine bir araştırma, *Bilig*, 64, 1-22.
- Akçay, A. (2013). Türkçe öğretmeni adaylarının yabancı kökenli bilişim terimlerinin Türkçe karşılıklarını bilme yeterliklerinin çeşitli değişkenlerden açısından incelenmesi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Türkçenin Eğitimi Öğretimi Özel Sayısı*, 6(11), 1-19.
- Akçay, A. ve Özcan, M. F. (2012). Türkçe öğretmeni adaylarının bilgisayar ve genel ağ terimlerinin Türkçe karşılıklarını bilme yeterlikleri. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 1 (4), 151-161.
- Aksan, D. (1990). *Her yönüyle dil ana çizgileriyle dilbilim*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.
- Aksan, D. (2006). *Anlambilim* (4. Baskı). Ankara: Engin Yayınevi.
- Aksüt, M., Batur, Z. ve Avşar, T. (2006), Sanalca, sanal odalarda (internet) iletişim ve Türkçe. *Akademik Bilişim Konferansı, 9-11 Şubat*, Denizli: Pamukkale Üniversitesi.
- Aktaş, E. ve Şentürk, L. (2014). Sosyal medyada Türkçenin kullanımı üzerine nitel bir araştırma. İçinde İşeri, K., Çetinkaya, G., Çelik, T., Demirgüneş, S., Daşöz, T. ve Gencer, Y. (Edt.). *Türkçe eğitiminde kuramsal ve uygulamalı çalışmalar* (ss. 415-431). Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Alyılmaz, C. (1997). Teknoloji ve Dil. *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 8, 33-36.
- Bağcı, H. (2012). Öğretmen adaylarının Türkçenin yaşadığı sorunlara yönelik farkındalıkları ve önerileri (Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi örneği). *Turkish Studies*, 7(1), 291-307.
- Batur, Z. (2010). Kitle iletişim araçlarının oluşturduğu yeni bir dil katmanı: öğretmen adaylarının kullandığı kitle iletişim jargonu. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(2), 63-73.
- Börekçi, M. (1997). Türk eğitim sisteminde öğretimin konusu ve öğretim dili olarak Türkçe, *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 8, 23-32.
- Börekçi, M. (2009). Türk dili Edebiyatı ve Türkçe öğretmenlerinin yetiştirilmesi sürecinde dilbilim ve Türkçe öğretimi. *Turkish Studies*, 4(3), 419-429.
- BTK. (Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu). *Bilgi ve İletişim Teknolojileri Terimleri Sözlüğü BTTK* 13.05.2015 tarihinde http://tk.gov.tr/kutuphane_ve_veribankasi/sozluk/index.php adresinden alınmıştır.
- Büyüköztürk, Ş. (2012). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: PegemA Yayıncılık.

- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz ve Ş., Demirel, F. (2010). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (6. Baskı). Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Calp, M. (2003). *Özel öğretim alanı olarak Türkçe öğretimi*. Erzurum: Eser Ofset Matbaacılık.
- Çakır, H. ve Topçu, H. (2005). Bir iletişim dili olarak internet. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19, 71-96.
- Çamdereli, M. (2013). Medyanın dilsel etik sorumluluğu. *Kocaeli Üniversitesi İletişim Fakültesi Araştırma Dergisi*, 9, 173-182.
- Demir, C. ve Yapıcı, M. (2007). Ana dili olarak Türkçenin öğretimi ve sorunları. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 9 (2), 177-192.
- Demirel, Ö. (2002). *Türkçe ve sınıf öğretmenleri için Türkçe öğretimi* (3. Baskı). Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Göçer A. (2014). Öğretmen adaylarının Türkçenin kullanımına ilişkin görüşleri: fenomenolojik bir analiz, *Millî Eğitim*, 43 (203), 23-36.
- Göçer, A. (2013). Türkçe öğretmeni adaylarına göre Türkçenin güncel sorunları. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Türkçenin Eğitimi Öğretimi Özel Sayısı*, 6 (11), 491-515.
- Gündüz, O. (2005). Ana dili öğretiminde anlatım sorunları ve çözümüne dair bazı öneriler. *Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12, 19-34.
- Karababa, C. (2011). University students' awareness of the Turkish language, foreign language learning and foreign language use. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 15, 2881-2886
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemi* (23. Baskı). Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Kavcar, C. (2008). Türkçenin Güncel Sorunları. *Çağdaş Türk Dili Dergisi*, 244. 29.06.2015 tarihinde <http://www.dildernegi.org.tr/TR,52/haziran-2008-244-sayi.html> adresinden alınmıştır.
- Kavcar, C., Oğuzkan, F. ve Sever, S. (2004). *Türkçe öğretimi Türkçe ve sınıf öğretmenleri için* (7. Baskı). Ankara: Engin Yayıncılık.
- Kolaç, E. (2008). Sınıf öğretmeni adaylarının anadilimizin yaşadığı sorunlara ilişkin farkındalıkları, görüş ve önerileri. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 1/5, 441-455.
- Korkmaz, Z. (1995). Türk dilinin yabancı dillere karşı korunması için alınması gereken önlemler, *Türk Dili*, 528, 1268-1280.
- Levend, A. S. (1973). *Dil üstüne*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Lüle Mert, E. (2012). Türkçe öğretmeni adaylarının yabancı kökenli sözcük kullanımlarına ilişkin bir inceleme. *Turkish Studies*, 7(4), 2357-2369.
- MEB. (2005). *İlköğretim Türkçe dersi (1-5. Sınıflar) öğretim programı ve kılavuzu*. Ankara: Devlet Kitaplığı Müdürlüğü Kitaplığı Basımevi.
- MEB. (2006). *İlköğretim Türkçe dersi (6-8. Sınıflar) Öğretim programı ve kılavuzu*. Ankara: Devlet Kitaplığı Müdürlüğü Kitaplığı Basımevi.
- MEB. (2011). *Dil ve anlatım dersi 9, 10, 11 ve 12. sınıflar öğretim programı*. Ankara: Devlet Kitaplığı Müdürlüğü Kitaplığı Basımevi.
- Özkan, M. (2008). *İnsan iletişim ve dil*. İstanbul: 3F Yayınevi.
- Özsoy, A. S. (1996). Kitle iletişim araçları, dil ve anadili öğretimi üçlemi. *Dilbilim Araştırmaları*, Ankara: Bizim Büro Basımevi.

- RTÜK (1994). *Mevzuat. 3984 Sayılı Kanun. Radyo ve Televizyon Yayınlarının Esas ve Usulleri Hakkında Yönetmelik.* 29.06.2015 tarihinde <http://www.rtuk.org.tr/#> adresinden alınmıştır.
- Sever, S. (2004). *Türkçe öğretimi ve tam öğrenme* (4. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Şensoy, F. (2006). *Medya ve iletişim yolu ile Türkçeye girmiş yabancı sözcükler.* Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Trakya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.
- Şuataman, Ö. (2013). Ana dili kullanımına verilen önem: basın-yayımda Türk dili. *Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*, 5(2), 407-416.
- TDK. (2006). Bilim ve sanat terimleri sözlüğü. 13.03.2015 tarihinde http://tdk.gov.tr/index.php?option=com_bilimsanat&view=bilimsanat adresinden alınmıştır.
- TDK. (2006). *Güncel Türkçe sözlük.* 13.03.2015 tarihinde http://tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&view=gts adresinden alınmıştır.
- TDK. (2007). *Türkçede Batı kökenli kelimeler sözlüğü.* 13.03.2015 tarihinde http://tdk.gov.tr/index.php?option=com_bati&view=batı adresinden alınmıştır.
- TDK. (2010). *Yabancı sözlere karşılıklar kılavuzu.* 13.03.2015 tarihinde http://tdk.gov.tr/index.php?option=com_karsilik&arama=kelime adresinden alınmıştır.
- Temur, T. ve Vuruş, N. (2009). İnternet (genel ağ) ortamında Türkçenin kullanımına ilişkin bir çözümleme. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12 (22), 232-244.
- Tosun, C. (2005). Dil zenginliği, yozlaşma ve Türkçe. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 1 (2), 136-153.
- Yağmur Şahin, E., Gürlek, M. ve Kana, F. (2013). Öğretmen adaylarının Türk dilinin sorunları üzerine düşünceleri: bir durum çalışması. *Turkish Studies*, 8 (9), 2557-2569.
- Yaman, H. (2011). Türkçe bilinci ölçeği: geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 9(1), 151-167.
- Yaman, H. ve Erdoğan, Y. (2007). İnternet kullanımının Türkçeye etkileri: nitel bir araştırma. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 3(2), 237-249.
- Yıldırım, F. ve Tahiroğlu, T. (2006). İnternette Türkçe kullanım sorunları. İçinde Gülsevin, G. ve Boz, E. (Edt.) *Türkçenin çağdaş sorunları* (ss. 359-379). Ankara: Gazi Kitapevi.
- Yiğit, M. S. ve Karaduman, A. (2011). Eğitim fakültesi öğretmen adaylarının bilgisayar terimlerini Türkçe olarak kullanmaya ilişkin görüşleri. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 1(1), 15-23.

Extended Abstract

Introduction

Language accesses to transmitter the feelings and thoughts and a communication tool between the people, is one of the main factor which constitutes the nation as a national. An individual in the socialization process acquire the culture and values that he lives in, through the language. Therefore, an education of mother language is important in earlier ages. There are many responsibilities of class teacher, Turkish and Turkish Language and Litterature teachers that they give the child mother language love and conscience. Nowadays is an era of information and technology, expand the language uses thanks to using the internet and computers in daily life. Especially television and radio, also general network environment, mass media becomes a negative example for teenagers about not using Turkish correctly and carefully. One of the negative affects of the mass media is a problem of terminology. Technological tools have spreaded all over the world and so terminology crosses into the pther languages. Information used in every aspect of our lives through the

application of tools and information to find a place for itself in many disciplines it spreads more computing terms. Degeneration of language in technological environment brings the degeneration of language. The purpose of this study is to determinate the adequacy of teachers' knowledge about the foreign words in mass media in Turkish. And also, in this study, it is determined to prospective teachers of classroom, Turkish and Turkish Language and Litterature, if it is changed to the level of knowledge according to the their departments.

Method

In the study, past or currently existing screening model aimed to describe a situation as it exists is used.

The Study Group

The study group, 2014-2015 academic year, Recep Tayyip Erdogan University spring semester, Faculty of Education, Turkish Language Teaching (n = 58), Class Teacher Education (n = 69), the Turkish Language and Literature at the pedagogical training program (n = 70) who continue to study forms 197 prospective teachers.

Data Collection Tool

The data is generated by the researchers was obtained through 'Recognition of Foreign Words Turkish Provisions of Form'. Firstlt, it was entered our language via the mass media, including the internet and television, 500 words of foreign origin are listed. Mass media (television, radio, internet, etc.) were monitored virtual chat platforms on the Internet for two weeks, on television and radio broadcasts were analyzed by the researchers for the compilation of words how frequently used, so that they listed the most commonly used foreign words. In addition, the form with specialist in Turkish education and computer science in the selection of the comments were received word of three people.

In this way created the first form there is located 500 foreign words, applied to 50 prospective teachers as a pilot; which located in the form of teachers where they use the word of the candidate or the media has been asked to indicate how they frequently encounter. Thus, most teachers are determined that 100 words in the use of the mass media.

Prospective teachers form the 58 words in the media often faced with the computer and adopted as a general term network has a total of 42 words, including 100 foreign words. Writing the Turkish meanings of these words have been asked of prospective teachers.

Analysis of data

SPSS 18.0 software was used in data solutions. Prospective teacher generally has benefited from the percentage and frequency analysis to determine the level of knowledge of Turkish equivalents of foreign words. Bivariate level for prospective teachers know the Turkish meanings of word of foreign origin to determine whether they present a significant difference in terms of their departments studying chi square tests.

Results

In the study, mass media used foreign words of the Turkish equivalent of the prospective teacher minimum beginning of the high word percentage of correct knowledge by candidates (86.8%), maximum (80.7%), it is seen that CV (76.1%), nostalgia (69%, 9) and volume (62.4%) comes. Looking at the table, just knowing the correct rate of over 8 words 50`n% (dominant 51.8%, 60.9% disqualification, orientation 52.3%). In the study, with high percentage of Turkish equivalent at the beginning of words left blank handicap (88.8%), revision (87.3%), self-service (83.2%), extra (81.2%) and clips (81% 2) comes. Blank has a total of 39 percent of with words on the 50%.

In the study, computer technology and mouse at the beginning of the high word percentage of accurate knowledge of the Turkish equivalent of the foreign words used on the Internet (89.3%), self (from 84.3%), delete (77.2%), the exit (75.6%) , copy error (70.6%) and Download (70.1%). The table shows that the more accurate rate of over 12 words 50%. Turkish equivalent left blank at the beginning of the high percentage share words, the server (92.9%), the trend topic (91.4%), scanners (90.4%) and wireless (89.3%) comes. Left blank the percentage of computer technology over the 50% and of foreign origin used public network has 40 words. The words of the notebook equivalent rate of 47.2% between Turkish misconceptions words.

In the study, interdepartmental significant differences observed mass matches at the beginning of the foreign words used in vehicle ($\chi^2 = 27,145$ p <.05), the show ($\chi^2 = 25,707$, p <.05), media ($\chi^2 = 25,049$, p <.05) orientation ($\chi^2 = 25,023$, p <.05) and detuned ($\chi^2 = 23,841$, p <.05). Turkish equivalent of the media and the table show the correct word is known by the majority of the match, and the provision of a word to the orientation and detour signs are remarkable.

Teachers found significant differences and mass media used foreign words when we look at the right of the Turkish equivalent is seen Turkish language and that of studying prospective teachers in Literature was more successful than the other two branches. 23 Turkish Language and Literature teacher of the Turkish equivalent of 26 words found significant differences were found to know the prospective teachers largely correct. He followed them respectively class and Turkish prospective teachers.

In the study, between departments at the beginning of the significant differences seen computer technology and foreign words used in internet blogs ($\chi^2 = 111.141$ p <.05), formats ($\chi^2 = 30.962$ p <.05), capslock ($\chi^2 = 27,222$), slide ($\chi^2 = 22.96$, p <.05), copy ($\chi^2 = 22.939$, p <.05) to come. Turkish counterparts copy and capslock correct word is known by the majority of the block, slide, and the response of the format word is left blank.

Prospective teachers statistically significant difference found in computer technology and the foreign words used on the internet when looking at so knowing the right of the Turkish equivalent is seen Turkish language and that of studying prospective teachers in Literature was more successful than the other two branches. Turkish Language and Literature teachers of the class are to follow Turkish prospective teachers.

Discussion, Conclusions and Recommendations

Prospective teachers in the mass media and widely used in the research aimed at the foreign words related to computer technology to determine the level of knowledge of Turkish equivalent, was determined that teachers do not speak Turkish words that the vast majority of the money. Looking at the difference in achievement between sections first in the Turkish Language and Literature teacher, second in class teacher and the third is observed that the Turkish prospective teachers. Akcay (2013) in Turkish prospective teachers' foreign language origin of computer terms in studies that have identified the competence to know the Turkish equivalent teachers terms of information the candidate has reached the conclusion that the meaning largely to know Turkish. Similarly Temur et Stroke (2009), in terms of information that teachers use their Turkish and Turkish to be sensitive and conscious throughout the network environment has determined that they used. Yigit et Karaduman's (2011) has been put forward on how to use the meaning not acting deliberately Turkish 218 teachers at a meeting with teachers of computer terms.

According to the data obtained in the study "mouse" (89.3%), "selfie" (84.3%), delete (92%), the exit (75.6%) and copy, error (70.6%) Turkish equivalent of the word by knowing the cause of most Turkish Language Institution "mouse" and "selfie" response to the word, and this can be shown to be derived from the use of mass media frequently in response. Akcay et Ozcan (2012) made by 205 of the Turkish prospective teachers of foreign origin computer and general networking term study which determines the

qualification know the Turkish equivalent "mouse" (97%) and "delete" (92%), equivalent is one of the most well-known words.

Foreign origin, 58 glossary correct known rate used in the mass media in this study hold that only eight words that are on the 50% and the visual organ due to the choice of the foreign use of these words. Şensoy (2006) "Media entered the Turkish Communication with Path Foreign Words "The newspaper and magazine inserts, especially the most damaging graduate work in our language is, in magazines and television channels have reached the conclusion that the leisure program. Press release by examining the data obtained from the organs and teachers that affects over done the studies word corruption or no meaning in a completely negative sense as the even spoken and written language composed of fitting words, the mass media has emerged as the formation of their communication language (Batur 2010; Şataman 2013).

The deal that prospective teachers in particular, language training should be more sensitive to the Turkish consciousness. Students' language of love, and aims to bring awareness of the "mother language teachers are required to have their language awareness and sensitivity. If the teacher, but understanding, sensitive and if the Turkish lover if you can transfer this knowledge to the students and the sensitivity can be raised a sensitive generation of the model, and with them our language. Of prospective teachers in the use of foreign words in Turkish Studies at the point of choosing the corresponding Turkish adequate sensitivity and precision reached the conclusion. These results have been developed in accordance with the following recommendations:

1. Turkish Language Institute, through the mass media has entered a new word in our language foreign to immediately derive provision, it should enter into a new search for words that adopted Turkish equivalent.
- 2- Turkish language properly, individuals of all ages should be informed about effective and good conversation. The awareness-raising task particularly falls to families. Families needed to be educated about it.
- 3- Starting from pre-school to primary and secondary education in the native language of individual institutions accurate, and should be given the necessary training to use the singular.
- 4- Mass media (radio, television, public network etc.) excessive care should be shown to every right and good use of language publication for children (computer games, cartoons, etc.).
- 5- How to use the native language sensitive, conscious and successful teachers should be rewarded by the Ministry of Education.

EK: Yabancı Sözcüklerin Türkçe Karşılığını Bilme Formu

KİTLE İLETİŞİM ARAÇLARINDA KULLANILAN SÖZCÜKLER		BİLGİSAYAR VE GENEL AĞ İLE İLGİLİ SÖZCÜKLER	
YABANCI SÖZCÜK	TÜRKÇESİ	YABANCI SÖZCÜK	TÜRKÇESİ
1. adaptör	Uyargaç (TDK)	1. admin*	yönetici
2. cool*	Serin (ing.) rahat, sakın	2. blog	Ağ günlüğü (BTK)
3. cv*	Öz geçmiş, yaşam öyküsü	3. capslock	Büyük harf kilidi (BTK)
4. deplasman	Dış saha (TDK)	4. chat	Söyleşi (BTK), sanal sohbet (TDK)
5. detone	Kusurlu, Perdesizleşme (TDK)	5. check in	Giriş işlemi (TDK)
6. direktör	Yönetmen (TDK)	6. connecting	Bağlantı (BTK)
7. diskalifiye	Yarış dışı (TDK)	7. copy	Kopyalamak (BTK)
8. dominant	Baskın (TDK)	8. data	Veri (BTK)
9. extre (ekstre)	Hesap özeti, özüt (TDK)	9. delete	Silmek (BTK)
10. faks	Belgegeçer (TDK)	10. dijital	Sayısal (BTK)
11. favori	Gözde (TDK)	11. e-mail	Elektronik posta (TDK)
12. feminen	Kadını (TDK)	12. internet	Genel ağ (TDK)
13. fragman	Tanıtma filmi (TDK)	13. enter	Girmek (BTK)
14. free*	Özgür, parasız	14. error	Hata (BTK)
15. fulltime	Tam gün (TDK)	15. exit	Çıkış (BTK)
16. handicap	Engel (TDK)	16. filtre	Süzgeç (TDK)
17. hit	Liste başı (TDK)	17. format	Biçim (TDK)
18. idol	Tapıncak (TDK)	18. hacker	Bilgisayar korsanı (TDK)
19. illegal	Yasa dışı (TDK)	19. level	Ses düzeyi (TDK)
20. imaj	İmge (TDK)	20. link	İlişim (TDK), bağlantı (BTK)
21. imitasyon	Taklit (TDK)	21. mesaj	İleti (TDK)
22. in/out*	Moda/demode	22. menü	Yemek listesi (TDK)
23. jenerasyon	Kuşak (TDK)	23. modem	Çevirge (TDK)
24. kaos	Kargaşa (TDK)	24. monitör	Göstergeç (TDK)
25. klip	Görümsetme (TDK)	25. mouse	Fare (TDK)
26. kombinasyon	Birleşim, birleştirme (TDK)	26. navigasyon	Yolbul (TDK)
27. konsept	Kavram (TDK)	27. nick name	Takma isim (TDK)
28. korner	Köşe atışı (Farsça TDK)	28. notebook	Dizüstü bilgisayar (TDK)
29. legal	Yasal (TDK)	29. online	Çevrimiçi (TDK)
30. maç	Ayaktopu, karşılaşma (TDK)	30. part	Kısım, bölüm (TDK)
31. maksimum	En çok, en büyük (TDK)	31. pc	Kişisel bilgisayar (TDK)
32. manuel	Elle (TDK)	32. printer	Yazıcı (TDK)
33. marjinal	Aykırı, sıra dışı (TDK)	33. scanner	Tarayıcı (TDK)
34. materyal	Gereç (TDK)	34. Selfie	Öz çekim (TDK)
35. medya	İletişim araçları, ortamı (TDK)	35. server	Sunucu (TDK)
36. minimum	En az (TDK)	36. share	Paylaşmak, üleşmek (TDK)

37. miting	Toplantı (TDK)	37. slayt	Saydam (TDK)
38. nostalji	Gündedün, geçmişseverlik (TDK)	38. Sms	Kısa ileti hizmeti (BTK)
39. orijinal	Özgün (TDK)	39. Trend topic*	Gündem konu
40. oryantasyon	Yönlendirme, uyumlanma (TDK)	40. usb	Evrensel seri veriyolu (BTK)
41. perspektif	Görünge (TDK)	41. web	Ağ (BTK)
42. promosyon	Özendirme (TDK)	42. wireless	Kablosuz, telsiz (BTK)
43. radyasyon	Işınım, ışıma (TDK)		
44. referandum	Halk oylaması (TDK)		
45. revize	Düzeltilmek (TDK)		
46. reyting	İzlenme oranı (TDK)		
47. seans	Oturum, gösterim (TDK)		
48. self servis	Seçal (TDK)		
49. sezon	Mevsim (TDK)		
50. skeç	Güldürü, kısa oyun (TDK)		
51. stil	Biçem (TDK)		
52. survivor*	Sağ kalan		
53. şov	Gösteri (TDK)		
54. talk şov	Söz gösterisi (TDK)		
55. tolerans	Hoşgörü (TDK)		
56. ütopya	Düşsel (TDK)		
57. vizyon	Görünüm, sağgörü (TDK)		
58. volume	Ses düzeyi (TDK)		

*Bu kelimelerin Türkçe karşılıkları Türk Dil Kurumuna (TDK) ait kılavuzlarda bulunamamış; Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun (BTK) Bilişim Terimleri Sözlüğünden alınmıştır. Bazılarının da genel ağ ortamındaki yaygın kullanımları esas alınmıştır.